

OCTOGON

ARCHITECTURE & DESIGN

www.octogon.hu

Joseph Pulitzer
Emlékdíj 2003

KÁVÉHÁZAK KORA

Az OCTOGON
havilap!

KI A DUNA VIZÉT ISSZA...

KEMÉNYKALAP ÉS KEMÉNY VONALAK – WOLF D. PRIX

ÁTSEJLŐ TÉGLASZÖVET

II. János Pál Aula, Rijeka, Horvátország

AZ ADRIA-TENGER ÉSZAKI VÉGÉBEN, A KVARNER-ÖBÖL PARTJÁN FEKVŐ RIJEKA, VAGY OLASZ NEVÉN FIUME (A 'FIUME' ÉS 'RIJEKA' SZAVAK FOLYÓT JELENTENEK) HORVÁTORSZÁG LEGFONTOSABB KIKÖTŐJE. A VÁROS ILLÍR IDŐKBE VISSZAVEZETHETŐ ALAPJAIT A TRSAT-DOMBON LEJÜK MEG, MELYEN A RÓMAIAK ERŐDÍTÉST ÉPÍTETEK A BARBÁR BETÖRÉSEK ELLEN. VALÓDI JELENTŐSÉGÉT A KÖZÉPKORBAN NYERTE EL: 1291-BEN ANGYALOK PIHENTEK MEG A TENGERPART FELETT ÖRKÖDŐ MAGASLATON.

Szöveg:

**Vukoszávlyev
Zorán PhD**

Építész:

**Randić-Turato
architects**

Fotó:

**Randić-Turato
architects**

A csodás történet szerint az angyalok Mária názáreti házát mentik el a Szentföldről. Súlyos-édes terhükkel három évig pihennek itt, mígnem az olasz Loreto-ban végső helyet lelnek az ereklyének. Tehát a hely a világ Mária-zarándoklati célpontjainak egyike, nem véletlen, hogy a korábbi pápa 2003-as horvátországi útján idelátogatott. A 13. századtól folyamatosan épülő-bővülő együttes temploma többször átépült, később, a 15. században kolostor létesült itt – így ma a ferencesek lelki szolgálata fogadja a za-

rándokok tízezreit. A trsati Miasszonyunk-templom Rijeka és Horvátország lelki központja.

A helyi kötődésű Randić-Turato építésziroda bővítési tervének építészetileg összefogott kompozíciója éppen ezt a nagy látogatói forgalmat kívánta rendezni. A lelki központ területének keleti végében álló egykori üzemi épületek felszámolásával, valamint a zarándokok számára kiépített parkfelülettel új bejáratot biztosítottak. Archetipikus ház formát idéztek meg a kontyolt nyeregvető alkalm-

zásával – ezzel a formával kívántak Mária názáreti házára utalni. Itt kapott helyet a gyülekezési csarnok skandinávosan puritán tere. Háromszáz főt fogad be, mellette pasztorációs könyvtár, igazgatási helységek, ének-kari terem és mosdók sorakoznak a geometrikus tömegben. Nyílások nem törik meg az egyszerű tömegformát. A belső tér természetes megvilágítását a házra burokként fel-feszített kerámia héj változó átmérőjű perforációin átszűrődő fény adja. Ezzel a kissé vibráló külsővel teljes egészében ellentmon-

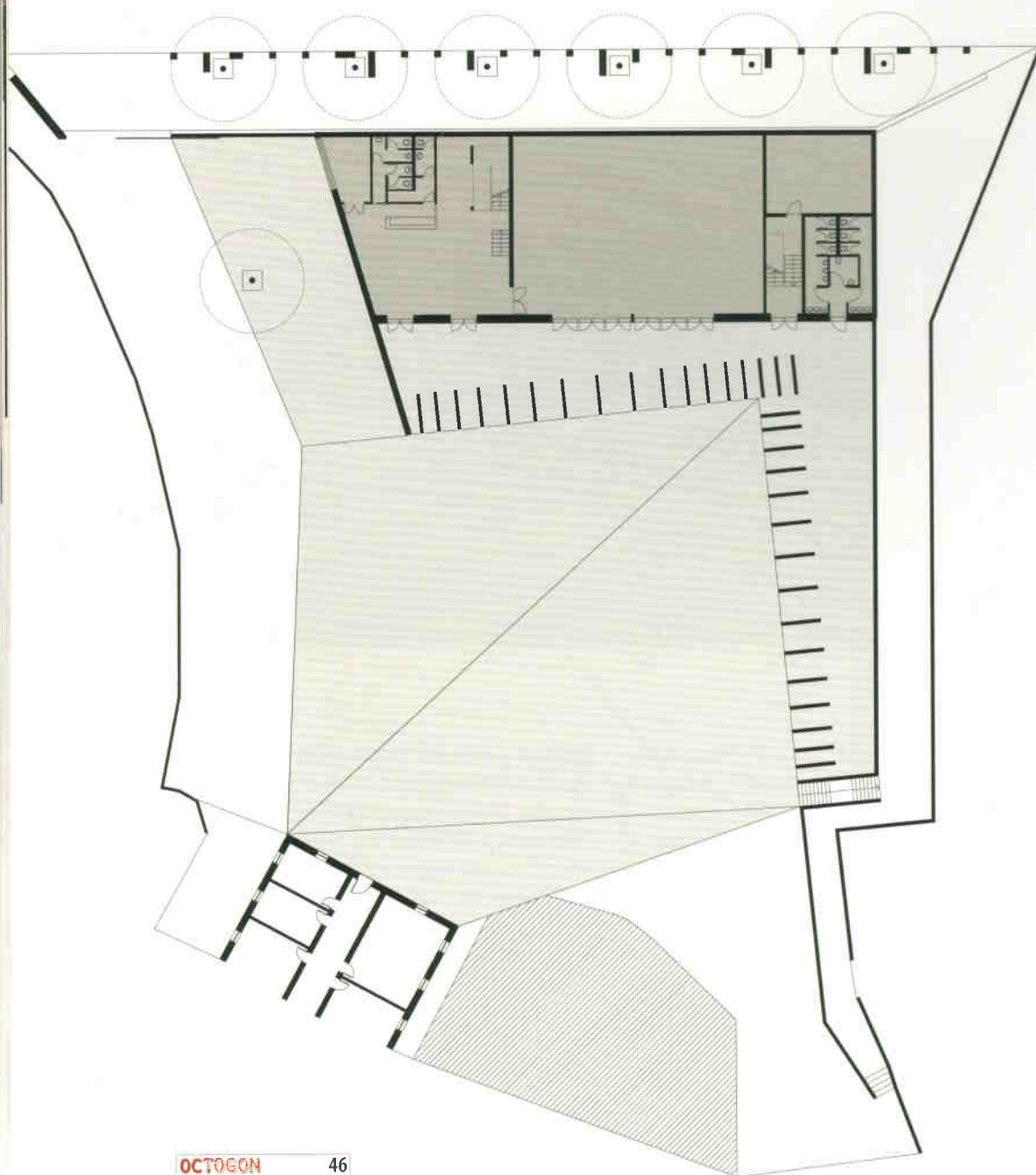
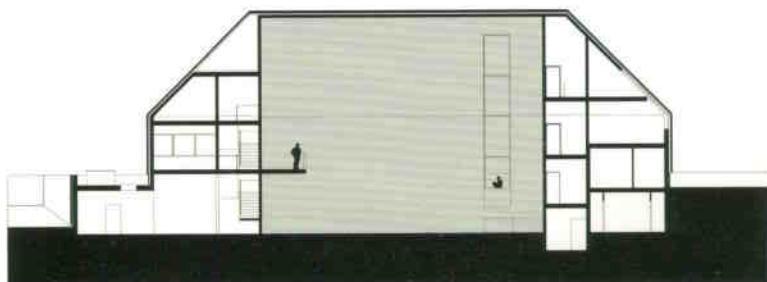

Szagrális és szekuláris használatban – skandináv protestantizmus esztétikája a mediterrán katolikus gyülekezeti térben

Felszakadó téglaburok

A HÁZ ARCHETÍPUSÁT FELIDÉZŐ
KONTYOLT NYEREGTETŐS FORMA
MÁRIA NÁZÁRETI HÁZÁNAK CSODÁS
MENEKÍTÉSÉRE UTAL.

dásban áll a belső nyugodt, kimért eleganciája. Az új aula mellett végigvezetett, keskeny vasbeton falpilléreken nyugvó tornác kolostorudvart övező kerengőt idéz. Pilléreinnek ritmusa a bejáratok előtt megritkul, míg a sarok felé sűrűbbé válik. Ez a nagyvonalú gesztus azonban hirtelen befejeződik. A park felé már nem vezet tovább – a tervezési terület ugyanis a szükségesnél szűkösebbnek bizonyult. Így elmaradt végül az egyes elmeiben homogenizáló törekvésű építészeti megoldás összhangzata, de a karakteres alkotói magatartás mégis kiemelkedő teljesítményt nyújtott a történeti környezetben.

A cikk a MTA Bolyai Ösztöndíj támogatásával valósult meg.

Építész:

Randić-Turato architects

Építésszek:

**Saša Randić, Idis Turato,
Sinisa Giusica, Gordan Resan,
Iva Cuzela-Bilac, Ana Stanicic**

Tervezői kontakt:

www.randic-turato.hr

Építető:

Ferences kolostor, Trsat

Kivitelező:

Aljosa Travas

Tervezés:

2003

Befejezés:

2008

Terület:

1048 m²